

وضعیت انگیزه تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گلستان

قنبر روحی، حمید آسایش*

چکیده

مقدمه: انگیزه تحصیلی دانشجویان به عنوان یکی از مهم‌ترین چالش‌های دانشگاه‌ها، اثرات زیادی بر برون‌داد سیستم‌های آموزشی دارد. هدف این مطالعه بررسی وضعیت انگیزه تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گلستان بود.

روش‌ها: در این مطالعه توصیفی تحلیلی ۲۷۵ نفر از دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گلستان به روش تصادفی طبقه‌ای انتخاب شدند. برگه اطلاعات جمعیت‌شناختی و مقیاس انگیزه تحصیلی به عنوان ابزار گردآوری داده‌ها استفاده شد. داده‌ها با آزمون‌های آماری توصیفی، آزمون تی مستقل، ضریب همبستگی پیرسون و آنالیز واریانس یک طرفه مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. در تمامی آزمون‌ها سطح معناداری ۰/۰۵ در نظر گرفته شد.

نتایج: میانگین و انحراف معیار انگیزه تحصیلی $20/69 \pm 151/43$ (از حداکثر نمره قابل کسب ۱۹۶) بود و ۵۳/۳ درصد از دانشجویان دارای انگیزه تحصیلی بالاتر از میانگین بودند. میانگین انگیزه تحصیلی دختران بالاتر از پسران بود و این اختلاف از نظر آماری نیز معنادار بود ($P = 0/02$). سن با انگیزه بیرونی ($r = -0/144$, $p = 0/002$)، بی‌انگیزگی ($r = -0/221$, $p = 0/000$) و نمره کل انگیزه تحصیلی ($r = -0/191$, $p = 0/002$) ارتباط معناداری داشت. دانشجویان دانشکده پرستاری و مامایی از بالاترین انگیزه تحصیلی برخوردار بودند و دانشجویان دانشکده پزشکی و دانشکده پیراپزشکی در مراتب بعدی قرار داشتند و اختلاف میانگین انگیزه تحصیلی در این سه دانشکده معنادار بود ($F = 4/51$, $p = 0/01$).

نتیجه‌گیری: بر اساس این یافته‌ها، وضعیت نمره کل انگیزه تحصیلی دانشجویان در این مطالعه نسبتاً مطلوب بود؛ با این وجود نمرات انگیزه درونی دانشجویان در سطح مناسبی قرار نداشت که نیازمند اقدامات برنامه‌ریزی شده آموزشی است. پیشنهاد می‌گردد نظام‌های آموزشی به عوامل فردی و محیطی مؤثر بر انگیزه تحصیلی توجه بیشتری معطوف دارند.

واژه‌های کلیدی: دانشجویان، انگیزه، دانشگاه، آموزش دانشگاهی

مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی / خرداد ۱۳۹۱؛ ۱۲(۳): ۱۵۲ تا ۱۵۹

مقدمه

مؤثر هستند ولی یکی از مؤثرترین آنها انگیزه تحصیلی می‌باشد. انگیزه با شاخص‌های رفتاری، هیجانی و شناختی دانشجو که صرف فعالیت‌های آموزشی می‌شود مرتبط است. کاملاً آشکار است دانشجویانی که انگیزه کافی نداشته باشند تلاش زیادی برای موفقیت نخواهند کرد و محققان زیادی انگیزه تحصیلی را تنها عامل دارای اثر مستقیم در موفقیت تحصیلی می‌دانند و معتقدند سایر عوامل مؤثر در موفقیت تحصیلی اثرات خود را از طریق انگیزه تحصیلی، بر روند تحصیلی دانشجویان اعمال می‌کنند (۳). بر اساس

انگیزه یکی از عوامل اساسی در یادگیری است و می‌تواند بر جنبه‌های مختلف رفتاری دانشجویان نیز در محیط‌های آموزشی مؤثر باشد (۲ و ۱). با وجود این که عوامل زیادی بر عملکرد دانشجویان در دانشگاه

* نویسنده مسؤؤل: حمید آسایش (مربی)، دانشکده پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران. asayeshpsy@gmail.com
قنبر روحی (مربی)، دانشکده پرستاری و مامایی بویه گرگان، دانشگاه علوم پزشکی گلستان، گلستان، ایران. (roohi_43@yahoo.com)
تاریخ دریافت مقاله: ۹۰/۹/۶، تاریخ اصلاح: ۹۰/۱۰/۲۱، تاریخ پذیرش: ۹۰/۱۰/۲۲

لذا محققین در این مطالعه سعی نمودند تا ضمن تعیین وضعیت انگیزه تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گلستان، ارتباط آن را با متغیرهای سن، جنسیت و دانشکده محل تحصیل مشخص سازند.

روش‌ها

این مطالعه توصیفی در سال ۱۳۸۹ بر روی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گلستان انجام شد. نمونه‌گیری به صورت تصادفی طبقه‌ای براساس جنسیت و دانشکده محل تحصیل صورت گرفت. حجم نمونه تعداد ۲۷۰ نفر برآورد شد؛ که با در نظر گرفتن ریزش احتمالی تعداد ۳۰۰ نفر وارد مطالعه شده و در نهایت به علت نقص در تکمیل تعدادی از پرسشنامه‌ها تعداد نمونه‌ها به ۲۷۵ نفر رسید. بعد از محاسبه اندازه نمونه، از بین کل تعداد دانشجویان دانشگاه بر حسب جنسیت و دانشکده محل تحصیل شامل پرستاری و مامایی، پزشکی و پیراپزشکی (رشته‌های هوشبری، اتاق عمل، علوم آزمایشگاهی، بهداشت عمومی و بهداشت محیط) تعداد نمونه مورد نیاز به صورت تصادفی منظم انتخاب شد. برای انتخاب تصادفی به طور جداگانه لیستی از دانشجویان پسر و دختر هر دانشکده تهیه شد و از بین لیست‌های تهیه شده نمونه‌گیری (با توجه به تعداد نمونه‌های هر دانشکده به تفکیک پسر و دختر) به صورت تصادفی ساده انتخاب شدند. اشتغال به تحصیل در زمان تکمیل پرسشنامه برای ورود به مطالعه ضروری بود. قبل از انجام مطالعه مجوزهای لازم از مسئولین دانشگاه علوم پزشکی گلستان اخذ شد و از تمامی دانشجویان برای شرکت در مطالعه رضایت شفاهی اخذ شد و به ایشان اطمینان داده شد که داده‌ها بدون نام و فقط برای استفاده در پژوهش جمع‌آوری می‌شوند. پرسشنامه اطلاعات دموگرافیک متغیرهایی مانند سن، جنس، قومیت، رشته تحصیلی، مقطع تحصیلی و وضعیت تأهل

تئوری خود تعیین کنندگی، افراد به علت دلایل و اهداف مختلفی اقدام به انجام فعالیت‌ها می‌کنند(۴). در انگیزش درونی فعالیت به علت علاقمندی و لذت بردن از کار صورت می‌گیرد و معمولاً دانشجویان دارای انگیزه درونی بالا در مقابل انجام فعالیت‌های دشوار مقاومت زیادی می‌کنند و سعی می‌کنند از اشتباهات خود درس بگیرند(۵). این در حالی است که افراد دارای انگیزه بیرونی به علت عوامل بیرونی و غیرمرتبط با کار مانند پاداش و تنبیه اقدام به فعالیت می‌کنند(۶). عوامل متعددی مانند ویژگی‌های شخصیتی، سن، جنسیت و سال تحصیلی بر انگیزه تحصیلی مؤثر هستند. برخی مطالعات نشان داده‌اند که انگیزش دختران در مقایسه با پسران بیشتر جهت‌گیری درونی دارد(۷) و در برخی موارد دو جنس از نظر انگیزه درونی و بیرونی تفاوتی نداشتند(۸). مولوی و همکاران در مطالعه خود کیفیت عوامل آموزشی، تاهل، درآمد خانواده و عزت نفس را از عوامل مؤثر در افت انگیزه تحصیلی دانشجویان معرفی کرده‌اند و مطابق با نتایج آنان جنسیت دانشجویان با کاهش انگیزه ارتباطی نداشت(۲). نادری و همکاران سن را به عنوان یک متغیر مهم در یادگیری ذکر کرده‌اند و وجود ارتباط مثبت بین سن و موفقیت تحصیلی را تأیید نموده‌اند(۹).

انگیزه تحصیلی با موفقیت و عملکرد دانشجویان ارتباط مستقیم دارد و بسیاری پیامدهای آموزشی را رقم می‌زند(۱۰)، در این راستا Standage و همکارانش نیز بین میزان دستیابی به اهداف آموزشی و ابعاد مختلف انگیزه تحصیلی رابطه معناداری را گزارش نموده‌اند(۱۱)؛ بنابراین شناخت انگیزه تحصیلی و عوامل مؤثر بر آن، می‌تواند در برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری‌های متولیان آموزش نقش بسزایی داشته باشند. علی‌رغم این که مطالعات متعددی در زمینه انگیزه تحصیلی در خارج از ایران انجام شده است، تعداد مطالعات داخلی در این زمینه بسیار محدود است،

همبستگی پیرسون و آنالیز واریانس یک طرفه مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. در تمامی آزمون‌ها سطح معناداری ۰/۰۵ در نظر گرفته شد.

نتایج

میانگین و انحراف معیار سن دانشجویان شرکت‌کننده در این مطالعه ۲۰/۹۷±۲/۴۷ سال بود. دانشجویان دختر ۶۸ درصد از نمونه را تشکیل می‌دادند و فقط ۹/۲ درصد از دانشجویان متأهل بودند. دانشجویان مقطع کارشناسی با ۶۹/۶ درصد، مقطع دکتری عمومی با ۲۱/۲ درصد، مقطع کاردانی ۸/۱ درصد و کارشناسی ارشد ۱/۱ درصد در رتبه بعدی قرار داشتند. ۶۳/۵ درصد از دانشجویان از قومیت فارس ۲۵/۸ درصد ترکمن و مابقی از سایر قومیت‌ها بودند.

میانگین و انحراف معیار نمرات دانشجویان شرکت‌کننده در مقیاس انگیزه تحصیلی (نمره کل) ۱۵۱/۴۳±۲۰/۶۹ بود و ۵۳/۳ درصد از دانشجویان از نظر انگیزه تحصیلی نمره بالاتر از میانگین داشتند. در خرده مقیاس انگیزه درونی فقط ۲۳/۳ درصد از دانشجویان دارای نمرات بالاتر از میانگین بودند (جدول ۱).

را در بر می‌گرفت. در این مطالعه برای اندازه‌گیری انگیزه تحصیلی از مقیاس انگیزش تحصیلی (Academic motivation scale) استفاده شد (۱۲). این مقیاس یک پرسشنامه خود اجرا است و دارای ۲۸ عبارت است که انگیزه تحصیلی را در سه بعد انگیزش درونی (۱۲ سؤال)، انگیزش بیرونی (۱۲ سؤال) و بی‌انگیزه‌گی (۴ سؤال) می‌سنجد و فرد پاسخ‌گو نظرات خود را بر روی یک مقیاس لیکرت ۷ درجه‌ای از کاملاً موافق تا کاملاً مخالف مشخص می‌کند. دامنه تغییرات نمرات حاصل از ۲۸ تا ۱۹۶ متغیر است و نمرات بالاتر نشان دهنده انگیزه تحصیلی بالای فرد پاسخ‌گو می‌باشد. در یک مطالعه ایرانی اعتبار محتوایی آن تأیید شده است و پایایی آن به روش بازآزمایی به فاصله دو هفته ($r=0.73$) و ثبات درونی با محاسبه آلفای کرونباخ برای کل مقیاس ۰/۸۸ محاسبه گردیده است (۱۳). بر اساس داده‌های مطالعه فعلی، آلفای کرونباخ خرده مقیاس‌های انگیزش درونی، بیرونی و بی‌انگیزه‌گی به ترتیب ۰/۶۹، ۰/۸۴ و ۰/۷۷ و آلفای کرونباخ کل مقیاس ۰/۸۳ محاسبه گردید. داده‌ها در محیط نرم‌افزار آماری SPSS-16 با استفاده از آمار توصیفی و نیز آزمون‌های تی مستقل، ضریب

جدول ۱: وضعیت (میانگین و انحراف معیار) انگیزه تحصیلی دانشجویان

متغیر	میانگین (انحراف معیار)	دامنه نمره در مقیاس	فراوانی و درصد نمرات بالای میانگین
انگیزه درونی	۵۷/۶۳±۱۰/۰۱	۱۲-۸۴	۶۴ (۲۳/۳)
انگیزه بیرونی	۶۵/۲۰±۱۰/۴۱	۱۲-۸۴	۱۵۴ (۵۶/۰)
بی‌انگیزه‌گی	۲۲/۵۷±۵/۱۹	۷-۲۸	۱۵۲ (۵۵/۷)
نمره کل انگیزه	۱۵۱/۴۳±۲۰/۶۹	۲۸-۱۹۶	۱۴۵ (۵۳/۳)

بود ($P=0.01$). همچنین بالاتر بودن انگیزه درونی دختران نیز اختلاف معنادار با دانشجویان پسر داشت ($P=0.02$) (جدول ۲).

مقایسه میانگین مقیاس انگیزه تحصیلی و خرده مقیاس‌های آن در بین دانشجویان دختر و پسر نشان داد که میانگین نمره کل انگیزه تحصیلی دختران بالاتر از پسران می‌باشد و این اختلاف از نظر آماری نیز معنادار

جدول ۲: مقایسه میانگین و انحراف معیار انگیزه تحصیلی در بین دانشجویان پسر و دختر

متغیر	پسر	دختر	t	P
انگیزه درونی	۵۵/۶۸±۱۱/۰۶	۵۸/۵۷±۹/۳۶	-۲/۲۴	۰/۰۲۶
انگیزه بیرونی	۶۳/۶۷±۱۰/۷۰	۶۵/۹۴±۱۰/۲۲	-۱/۶۸	۰/۰۹۳
بی انگیزه‌گی	۲۱/۹۳±۵/۵۸	۲۲/۸۸±۴/۸۳	-۱/۴۲	۰/۱۸۶
نمره کل انگیزه	۱۴۶/۵۷±۲۲/۲۴	۱۵۳/۶۷±۱۹/۵۷	-۲/۶۰	۰/۰۱

تحصیلی (نمره کل (F=۴/۵۱، p=۰/۰۱) و نمره خرده مقیاس انگیزه بیرونی (t=-۰/۱۵۰، p=۰/۰۱۴) دانشجویان کاسته می‌شد و همچنین نمره خرده مقیاس بی انگیزشی با بالا رفتن سال تحصیل کاهش می‌یافت (t=-۰/۱۵۶، p=۰/۰۱) سال‌های تحصیل ارتباط معناداری با انگیزه درونی نداشت (جدول ۳).

آنالیز واریانس یک طرفه برای مقایسه انگیزه تحصیلی در بین دانشجویان رشته‌های مختلف نشان داد نمره انگیزه تحصیلی

ضریب همبستگی پیرسون نشان داد بین سن با انگیزه بیرونی (t=-۰/۱۴۴، p=۰/۰۰۲)، بی انگیزه‌گی (t=-۰/۲۲۱، p=۰/۰۰۰) و انگیزه کل (t=-۰/۱۹۱، p=۰/۰۰۲) ارتباط معنادار معکوس وجود داشت به نحوی که با افزایش سن، انگیزه بیرونی، بی انگیزشی و نمره کل انگیزه تحصیلی دانشجویان کاهش می‌یافت. ولی بین سن با خرده مقیاس انگیزه درونی ارتباط معنادار وجود نداشت (جدول ۳). با افزایش سال‌های تحصیلی در دانشگاه، از میزان انگیزه

جدول ۳: ارتباط سن و انگیزه تحصیلی دانشجویان

متغیر	سن (n=۲۷۵)		سال تحصیلی (n=۲۷۵)	
	ضریب همبستگی	P	ضریب همبستگی	P
انگیزه درونی	-۰/۰۸۱	۰/۱۸۵	-۰/۱۵۶	۰/۰۱
انگیزه بیرونی	-۰/۱۴۴	۰/۰۰۲	-۰/۰۵۷	۰/۳۴۷
بی انگیزه‌گی	-۰/۲۲۱	۰/۰۰۰	-۰/۱۵۰	۰/۰۱۴
نمره کل انگیزه	-۰/۱۹۱	۰/۰۰۲	-۰/۱۴۵	۰/۰۱۷

برخوردار بودند و دانشجویان دانشکده پزشکی با میانگین و انحراف معیار ۵۷/۴۴±۱۰/۱۲ و دانشکده پیراپزشکی ۵۶/۰۰±۱۰/۳۶ در مراتب بعدی قرار داشتند و اختلاف میانگین انگیزه تحصیلی در این سه دانشکده معنادار بود (F=۳/۷۴، p=۰/۰۰۲) (جدول ۴).

و خرده مقیاس‌های آن در بین رشته‌های مختلف اختلاف معناداری ندارد. مقایسه انگیزه تحصیلی در سه دانشکده پزشکی، پرستاری و مامایی، و پیراپزشکی مشخص کرد که دانشجویان دانشکده پرستاری و مامایی با میانگین و انحراف معیار ۵۹/۷۵±۹/۲۴ از بالاترین انگیزه تحصیلی درونی

جدول ۴: مقایسه انگیزه تحصیلی در بین دانشجویان دانشکده‌های مختلف

متغیر	پزشکی	پرستاری و مامایی	پیراپزشکی	آماره F	P-value
	میانگین (انحراف معیار)	میانگین (انحراف معیار)	میانگین (انحراف معیار)		
انگیزه درونی	۵۷/۴۴ (۱۰/۱۶)	۵۹/۷۵ (۹/۲۴)	۵۶/۰۰ (۱۰/۳۶)	۲/۳۹	۰/۰۹۳
انگیزه بیرونی	۶۵/۰۶ (۱۰/۲۱)	۶۶/۶۸ (۸/۹۲)	۶۴/۱۳ (۱۱/۲۹)	۳/۷۴	۰/۰۲۵
بی انگیزشی	۲۳/۲۸ (۱۸/۰۶)	۲۱/۷۳ (۱۸/۰۶)	۲۳/۱۰ (۱۸/۰۶)	۱/۶۲	۰/۲۰
انگیزه تحصیلی کل	۱۳۶/۸۶ (۱۸/۰۶)	۱۴۲/۵۴ (۱۶/۵۲)	۱۴۲/۹۴ (۱۴/۹۶)	۱/۴۰	۰/۲۴۷

بحث

نتایج مطالعه حاضر نشان داد ۵۳/۳ درصد از دانشجویان از نظر انگیزه تحصیلی نمره بالاتر از میانگین را داشتند که با مطالعه بحرانی همخوانی دارد (۱۳) و در خرده مقیاس انگیزه درونی فقط ۲۳/۳ درصد از دانشجویان نمرات بالای میانگین داشتند در حالی که نمرات خرده مقیاس انگیزه بیرونی و بی‌انگیزه‌گی به ترتیب در ۵۶ و ۵۵/۷ درصد از دانشجویان بالاتر از میانگین بود. براساس نظریه دسی و همکاران؛ افراد دارای انگیزه درونی، از درون نظم پیدا می‌کنند، یعنی آنان اجازه نمی‌دهند دیگران یا عوامل بیرونی بر عملکردشان تأثیر گذارند و عملکرد آنان در پی کسب رضایت خاطر و احساس لذت خود است نه به خاطر کسب رضایت دیگران یا ترس از عواقب عدم انجام آن. در واقع اگر آنان احساس کنند در انجام فعالیت مورد علاقه خود؛ تحت فشار هستند سطح علاقه و انگیزه آنان کاهش می‌یابد. در مقابل در افراد با انگیزش بیرونی، رفتار آنان از بیرون دیکته می‌شود یعنی عوامل بیرونی و افراد دیگر نقش تعیین کننده‌ای در ایجاد رفتار و تصمیم گیری‌های آنان دارند. بنابراین، افراد با جهت‌گیری انگیزه بیرونی به جای تمرکز بر تکلیف و احساس رضایت، از انجام خوب آن انتظار نوعی پاداش یا تنبیه اجتماعی در مقابل انجام یا عدم انجام تکلیف دارند. از طرفی افراد بدون انگیزه مانند افرادی که انگیزه بیرونی دارند از درون برانگیخته نمی‌شوند بلکه این افراد، در مقایسه با افراد مشابه خود، که دارای انگیزه بیرونی هستند، بعد از مدت‌ها تلاش برای انجام تکالیف و صرف انرژی و وقت، آن را رها می‌کنند؛ انگیزه در آنان چنان پایین می‌آید که در موقعیت‌ها احساس درماندگی می‌کنند. کوشش برای این افراد یک عمل بی‌فایده است آنان موفقیت‌ها و شکست‌های خود را نتیجه عوامل بیرونی و کنترل‌ناپذیر می‌دانند (۴).

در مطالعه ما بین سن و انگیزه بیرونی ارتباط معکوس معنادار وجود داشت و همچنین بین سن و بی‌انگیزه‌گی

ارتباط مستقیم و معنادار وجود داشت که با مطالعه Ogundokun & Adeyemo همخوانی ندارد. در مطالعه ایشان سن با انگیزه بیرونی و درونی ارتباط معنادار نداشت (۱۴). البته بایستی متذکر شد که در مطالعه ایشان بی‌انگیزه‌گی مورد بررسی قرار نگرفته بود.

همچنین با افزایش سال‌های تحصیل در دانشگاه از میزان انگیزه تحصیلی دانشجویان کاسته شد که با نتایج تحقیق بحرانی (۱۲) و Gottfried و همکاران (۱۵) همخوانی دارد. همان‌طوری که لومسدن نیز معتقد است به تدریج با افزایش سال تحصیل شور و شغف یادگیری کاهش یافته و عده‌ای زیادی نیز فقط حضور فیزیکی در کلاس دارند (۱۶). مطالعات ذکر شده، این یافته مطالعه حاضر مبنی بر کاهش انگیزه تحصیلی با افزایش سن را نیز تأیید می‌کند؛ بنابراین هرچه به سال‌های تحصیل در دانشگاه افزوده می‌شود اهمیت برنامه‌های پیشگیرانه برای جلوگیری از افت تحصیلی نیز بیشتر خواهد شد.

در مطالعه حاضر همانند مطالعه بحرانی (۱۳) مشخص شد دختران انگیزه تحصیلی (نمره کل و انگیزه درونی) بالاتری نسبت به پسران داشتند. همان‌طوری که راجرز و همکاران در مطالعه خود اعلام کردند ۶۶ درصد از دختران در مقابل ۴۹ درصد از پسران موفق به اخذ نمره قبولی شدند و تفاوت جنسیتی در زمینه دانش‌آموختگان دوره متوسطه مشهود است. ایشان معتقدند که دختران بیشتر به یادگیری توجه دارند و سعی می‌کنند فهم خود را در کاری که انجام می‌دهند توسعه دهند. از سوی دیگر، پسران تمایل دارند که بهتر از دیگران به نظر بیایند (۱۷). ولی مولوی و همکارانش (۲) در بررسی خود به این نتیجه رسیدند که جنسیت اثری بر انگیزه تحصیلی ندارد. و Cerezo Rusillo & Casanova Arias (۱۸) و پوکی و همکاران (۱۹) در مطالعه خود نشان دادند که انگیزه بیرونی دختران پایین‌تر از پسران است و از نظر انگیزه درونی اختلافی بین دو جنس وجود نداشت. که با یافته‌های مطالعه ما همخوانی ندارند.

نیازمند اقدامات برنامه‌ریزی شده آموزشی است تا با افزایش این بعد از انگیزش دانشجویان، فعالیت‌های یادگیری ثبات بیشتری پیدا کنند.

مطالعات داخلی در زمینه انگیزه تحصیلی محدود است، بنابراین مطالعه حاضر می‌تواند برای محققین دیگر مفید و تاحدی در مشخص شدن نیم‌رخ این مقوله مؤثر باشد. در این مطالعه متغیرهای بررسی شده محدود بود؛ لذا پیشنهاد می‌شود در مطالعات آینده تعداد متغیرهای بیشتری بررسی شود و همچنین می‌توان انگیزه تحصیلی دانشجویان دارای افت تحصیلی و دانشجویان موفق را مقایسه نمود.

قدردانی

پژوهشگران از معاونت محترم تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی گلستان و همکاران بخش آموزش دانشکده‌ها که در تأمین منابع و اجرای این مطالعه همکاری داشتند قدردانی می‌نمایند.

بر اساس تئوری اسناد، معمولاً افراد به دنبال علل رفتارها و حوادث پیرامون هستند و این که آن علت منبع بیرونی یا درونی داشته باشد و تا چه حدی ثبات و قابلیت کنترل داشته باشد می‌تواند بر میزان انگیزش افراد تأثیر مثبت یا منفی داشته باشد (۲۰). مطالعات متعددی ارتباط بین سبک اسنادی با برخی متغیرهای فردی مانند شخصیت و جنسیت را تأیید کرده است. توجه به این نکات در مشاوره‌های انگیزشی از اهمیت بالایی برخوردار است. رضایی مقدم و رستمی در مطالعه خود ارتباط بین سبک اسناد و پیشرفت تحصیلی معنادار گزارش نمودند. در مطالعه ایشان اسناد موفقیت‌ها به عوامل درونی و پایدار سبب انگیزش بیشتر می‌شد (۲۱).

نتیجه‌گیری

وضعیت نمره کل انگیزه تحصیلی دانشجویان در این مطالعه نسبتاً مطلوب بود؛ با این وجود نمرات انگیزه درونی دانشجویان در سطح مناسبی قرار نداشت که

منابع

- 1- Brewer EW, Burgess DN. Professor's role in motivating students to attend class. *Journal of Industrial Teacher Education*. 2005; 42(23): 23-47.
- 2- Moulavi P, Rostami KH, Mohammadnia H, Rasoulzadeh B, Fadaei AR. [Evaluation of the factors responsible for the reduction of educational motive of the students in Ardebil university of medical sciences]. *Journal of medical council of I.R.I.* 2007; 25(1):53-58. [Persian]
- 3- Tucker CM, Zayco RA, Herman KC, Reinke WM, Trujillo M, Carraway K, et al. Teacher and child variables as predictors of academic engagement among low-income African American children. *Psychology in the Schools*. 2002; 39(4): 477-488.
- 4- Ryan RM, Deci EL. Intrinsic and extrinsic motivations: Classic definitions and new Directions. *Contemporary Educational Psychology*. 2000; 25(1): 54-67.
- 5- Vansteenkiste M, Lens W, Deci EL. Intrinsic versus extrinsic goal contents in self-determination theory: Another look at the quality of academic motivation. *Educational Psychologist*. 2006; 41(1): 19-31.
- 6- Walker CO, Greene BA, Mansell RA. Identification with academics, intrinsic/extrinsic motivation, and self-efficacy as predictors of cognitive engagement. *Learning and Individual Differences*. 2006; 16(1): 1-12.
- 7- Anderman LH, Anderman EM. Social predictors of changes in students' achievement goal orientations. *Contemporary Educational Psychology*. 1999; 24(1): 21-37.
- 8- Ryan AM, Pintrich PR. Should I ask for help? The role of motivation and attitude in adolescent help seeking in math class. *Journal of Educational Psychology*. 1997; 89(2): 329-341.
- 9- Naderi H, Abdollah R, Aizan HT, Sharir J, Kumar V. creativity, age and gender as predictor of academic achievement among undergraduate students. *Journal of American Science*. 2009; 5(5): 101-112.
- 10- Tella A. The Impact of Motivation on Student's Academic Achievement and Learning Outcomes in Mathematics among Secondary School Students in Nigeria. *Eurasia Journal of Mathematics, Science &*

- Technology Education. 2007; 3(2): 149-156.
- 11- Standage M, Treasure DC. Relationship among achievement goal orientations and multidimensional situational motivation in physical education. *Br J Educ Psychol*. 2002; 72(1): 87-103.
  - 12- Vallerand RJ, Pelletier LG, Blais MR, Briere NM, Senecal C, Vallieres EF. The academic motivation scale: a measure of intrinsic, extrinsic and amotivation in education. *Educational and Psychological Measurement*. 1992; 52(4): 1003-1017.
  - 13- Bahrani M. [A Study Of Secondary Students' Academic Motivation And The Predictive Factors]. *Journal of Social Sciences & Humanities of Shiraz University*. 2005; 22(4): 104-115. [Persian]
  - 14- Ogundokun MO; Adeyemo DA. Emotional intelligence and academic achievement: the moderating influence of age, intrinsic and extrinsic motivation. *The African Symposium: An online Journal of African Educational Research Network*. 2010. 10(2): 127-141.
  - 15- Gottfried AE, Fleming JS, Gottfried AW. Continuity of academic intrinsic motivation from childhood through late adolescence: A Longitudinal study. *Journal of Educational Psychology*. 2001; 93(1), 3-13.
  - 16- Lumsden LS. Student motivation to learn. 1994. [Cited 28 Feb 2012]. Available from: <http://www.eric.ed.gov/PDFS/ED370200.pdf>
  - 17- Rogers CG, Galloway D, Armstrong D, Leo E. Gender differences in motivational style: a comparison of measures and curriculum area. *Br J Educ Psychol*. 1998; 68(2): 189-202.
  - 18- Cerezo Rusillo MT, Casanova Arias PF. Gender difference in academic motivation of secondary school students. *Electronic Journal of research in educational psychology*. 2004; 2(1): 97-112.
  - 19- Pokey P, Blumenfeld PC. Predicting Achievement Early and late in the Semester: the Role of Motivation and use of learning Strategies. *Journal of Educational Psychology*. 1990; 82(1): 41-50.
  - 20- Forster J, Liberman N. The Role of Attribution of Motivation in Producing Postsuppressional Rebound. *Journal of Personality and Social Psychology*. 2001; 81(3): 377-390.
  - 21- Rezaei Moghaddam K, Rostami SH. [Attribution style, locus of control and academic achievement college of agriculture, Shiraz university]. *Iranian agricultural extension and education journal*. 2011; 6(2):115-130. [Persian]

Students' Academic Motivation in Golestan University of Medical Sciences

Ghanbar Roohi¹, Hamid Asayesh²

Abstract

Introduction: *Students' academic motivation is one of the most important challenges of universities, and has great effects on the outputs of educational systems. The aim of this study was to investigate of academic motivation status among students of Golestan University of Medical Sciences (GOUMS).*

Methods: *In this descriptive- analytical study, 275 students of GOUMS were selected via stratified random sampling methods. Demographic data form and Academic Motivation Scale (AMS) was used as data gathering tool. Data analysis was done using descriptive statistics, Pearson correlation coefficient, independent t-test and one way ANOVA. In all tests, level of significance considered less than 0.05.*

Results: *Mean and standard deviation of students' academic motivation was 151.43±20.69 (out of 196), and 53.3 percent of them had academic motivation scores higher than average. The mean of academic motivation among females were higher than that of males (P=0.02). Age had significant correlation with extrinsic motivation (r=-0.144, P=0.002), amotivation (r=-0.221, P=0.000) and total score of academic motivation scale (r=-0.191, P=0.002). Nursing and midwifery students had the highest academic motivation scores, and medicine and paramedical faculty students were in the next rank, the differences were statistically significant.*

Conclusion: *According to the finding, academic motivation of students was almost desirable. However, the students' intrinsic motivation was not in appropriate level, which necessitates planned educational interventions. It is suggested that educational systems pay further attention to individual and environmental factors that affect academic motivation.*

Keywords: Students, Motivation, University, Academic Training

Addresses:

¹ Instructor, Nursing and Midwifery Faculty, Faculty member, Golestan University of Medical Sciences, Iran. Email: roohi_43@yahoo.com

² (✉) Instructor, Paramedical Faculty, Faculty member, Qom University of Medical Sciences, Iran. Email: asayeshpsy@gmail.com